

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ЗА СКРІПЛЕННЯ БОЄВИХ СИЛ АМЕРИКИ

Вашингтон, 28. червня. — Секретар оборони Луїс Джансон закликає до дальшого скріплення його авторитету для об'єднання всіх ділянок збройних сил нації. Він доводить, що при належній централізації усіх ділянок можна буде заощадити біллон доларів річно. При цій нагоді Джансон ствердив, що Злучені Держави потребували б постійної армії з півтора мільйона людей по цілому світі, а теперішній стан виносить 1,626,000 осіб.

Бернард М. Варук, дорадник президента під час обох світових воєн, гостро закликає до достачу „тотального мобілізаційного плану“ у федеральній уряді і ствердив, що така достача може бути притокою до нещастя. Він закинув Труманові хитання й недбалість у виробі мобілізаційного плану. „Якщо можна недопустити до війни, то треба одобрити Атлантичний Пакт. Коли він буде ратифікований, тоді Злучені Держави будуть формально зобов'язані вступити до війни на випадок агресії. Холодна війна тягнеться вже четвертий рік, а ми ще не маємо справного плану для якнайшвидшої мобілізації наших ресурсів, щоб подати поміч нашим союзникам на час“. Оці думки виявив Варук у промові до офіцерів випусників Промислової Колегії Збройних Сил у Вашингтоні.

СЕНАТ ЗА ВТРИМАННЯ ЗАБОРОНИ СТРАЙКІВ ПІДЧАС НЕОБХІДНОСТІ.

Вашингтон. Під час дискусії над скасуванням теперішнього робітничого закону Тефта-Гартлі і введенням нового, сенат вирішив 50 голосами проти 40, щоб у новім законі залишити дотеперішню постанову для заборони страйків на 60 днів під час національної крайньої потреби. Це голосування виказує, що теперішній 81 конгрес має силу ухвалити новий робітничий закон, подібний до теперішнього, або одностайно скасувати теперішній закон в силі, тільки з деякими поправками. Деякі прихильники адміністрації, які не мають надії перевести в життя обіцянки президента в справі відміни закону Тефта, схилилися до думки, щоб залишити в основі закон Тефта й мати вільну руку при наступних виборах.

СЕНАТОР ВАГНЕР ЗРЕЗИГУВАВ.

Нью-Йорк. — Федеральний сенатор Роберт Вагнер оголосив про свою відставку з сенату після того, як він не зміг отримати достатньої кількості голосів для підтримки свого кандидатури на наступних виборах. Вагнер, який був членом сенату з 1914 року, був одним з найбільш впливових членів сенату. Він був відомий своєю консервативною позицією і своєю лояльністю до адміністрації Гровера Клівленда.

ПЕНСІЯ ДЛЯ РОБІТНИКІВ В ПІДПРИЄМСТВІ В СПЕРІ.

Відділ 450 Юнайтед Електрика Воркерс, приналежний до К.І.О., оприлюднив, що закликає контракт з підприємством Спері Джирокоп Компані, у якому знаходиться найбільший досі план робітничої пенсії. Робітники, які відходять з праці після двадцяти років, а в 65 році життя, дістають 71% своєї щотижневої платні, яка виноситься тепер пе-

АМЕРИКА НЕ ПРИЗНАЄ БЛОКАДИ КИТАЮ

Вашингтон, 28 червня. — Уряд Злучених Держав відмовився признати постанову національного китайського уряду, що він блокуватиме пристані, які опинилися під пору в руках комуністичної армії. Формальне оголошення в цій справі з'явиться негайно. Становище департаменту стейту таке, що для блокади треба мати справжню силу і її фактично перевести, інакше це буде тільки паперова заява, яка не стримує воєнних подій. Відповідальні британські урядовці у Вашингтоні, виявляючи, що Великобританія під слідом Злучених Держав. Департамент стейту признає, що переклад конференції з британськими урядовцями в справі блокади.

АМЕРИКА ПРИЙМАЄ НОВОГО УПРАВЛІТЕЛЯ ЛОТІСЬКОГО ПОСОЛЬСТВА

Секретар стейту Дін Ачесон формально прийняв Юлія Фелдмана як нового управителя лотиського посольства у Вашингтоні. Фелдман займає місце недавнього посла д-ра Алфреда Білманіса, який помер минулого липня. Поведінка департаменту стейту супроти Латвії виказує, що Америка далі стоїть на становищі, що Совети загрожують праву Балтійської країни, тобто Литви, Латвії й Естонії. Фелдман, який був секретарем стейту в часи Карла Заріна, який має право настановляти інших послів у часі більшовицької інвазії в Литві. Такий тимчасовий стан признає Америка і так продовжує наперекір існування правого міжнародного стану в Балтійських державах.

ПЕРЕМОГУ ЛІБЕРАЛІВ У КАННАДІ ВВАЖАЮТЬ ЗА НАЙБІЛЬШУ В ІСТОРІЮ

Отава. — Понеділку перемогу Ліберальної партії при виборах вважають за найбільшу в канадській історії. Повні обчислення виказують, що ліберали здобули 193 мандатів на загальне число 262 в палаті послів отавського парламенту. Вони відбили від консервативів 28 мандатів, від Сі Сі Еф 21, від партії Суспільного кредиту 4, а з незалежних вийшли до парламенту тільки чотири. Комуністи прогнали цілком. Не вибрали жодної жінки, хоч було 17 кандидаток. У попередньому парламенті була одна посланка.

ЛІМЕН СТВЕРДЖУЄ ПОПРАВУ ВІДНОСИН В ЄВРОПІ

Нью-Йорк. — Кораблем Нью-Амстердам приїхав з подорожі по Європі колишній губернатор стейту Нью-Йорк, Герберт Г. Лімен. Він сказав кореспондентам, що його роля під час подорожі була двоюмою. Він їздив як дорадник Адміністрації Економічної Кооперації (ЕКА) і жидівських допомогивих організацій. У Франції, Італії й Англії Лімен заважав великий підйом духа, який треба завдавати становищу Злучених Держав. Про осяги держави Ізраїля в так короткому часі Лімен висловився, що вони „майже чудесні“. Д-р Філіп Джессуп, член уряду, який їздив з Ліменом, сказав, що у Франції панує велика вдовіль, що Західні держави в ніч не уступили Советам.

АДМІРАЛ КІРК В МОСКВІ

Москва, 29. червня. — На місцевий аеродром прибув вчора з Берліна новий американський амбасадор, адмірал Аллен Г. Кірк, в товаристві своєї дружини і сина. Адмірал Кірк був призначений американським амбасадором при совєтському уряді після резиґнації ген. Беделя Смита. На аеродромі новий амбасадор привітали представники совєтського уряду та члени американської амбасаді. Адм. Кірк виявив своє вдволення новим призначенням, заявляючи, що останній раз він був в Росії ще в 1911 році, коли то він ще як кадет відвідав разом з іншими порт в Петербурзі, тепер Ленінграді. Новий амбасадор ствердив, що він не привіз жадного особистого листа чи послання від президента Трумана до прем'єра Сталіна.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НОВУ П'ЯТИРІЧКУ В СОВЕТАХ

Стокгольм, 29 червня. З поінформованих джерел тут заявляють, що совєтські економісти гарячково приготують новий господарський п'ятирічний план, що мав би бути готовий до кінця цього року. Не зважаючи на всі магічні цифри совєтської статистики, знавці совєтських стосунків стверджують, що дотеперішня п'ятирічка не тільки не дала бажаних результатів для цілості совєтського господарства, але в додатку ще тільки потворила нові диспропорції та нові ускладнення, головне як йдеться про загальне населення. В плані нової п'ятирічки вже мали б „грати роль“ не тільки совєтські сателіти, зв'язані з Москвою таємними господарськими „договорами“ на 20 років, але й комуністична „нова демократія“ в Китаї. В новій п'ятирічці мали б бути окремо узглядені потреби майбутньої „світової революції“, на яку досі йшли чи не головні видатки совєтського господарства, коштом безжалісно експлуатованих совєтських рабів.

ЮГОСЛАВІЯ ВІДЗНАЧАЄ РІЧНИЦЮ БУНТУ

Белград, 29 червня. Вчора минув один рік від часу, як створений і керований Москвою Комінформ проголосив Тита й його співробітників в югославській комуністичній партії „еретиками“, викинувши їх зі „соціалістичної сім'ї“ та почав проти них „холодну війну“, яка без наявного результату продовжується досі. Річницю цього факту відзначає в Югославії без будь-яких хвилювань, а югославська преса з цієї нагоди надрукувала цілий ряд статей, безстрашно й безпосередньо атакуючи комуністичні партії в Совєтському Союзі та в країнах його сателітів.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ ЦЕРКВОЮ І ДЕРЖАВОЮ В ПОЛЬЩІ

Варшава, 29 червня. Тут почалися переговори між представниками Католицької Церкви і уряду для встановлення „способу життя“ між цими двома інституціями. Церковна „центральна комісія“ для переговорів з урядом складається з трьох єпископів і її очолює єпископ Варшави, Зигмунт Хороманський.

ЗАКІНЧЕНО ЗАЛІЗНИЧНИЙ СТРАЙК В БЕРЛІНІ

ВІПСЬКОВІ КОМАНДАНТИ НАРАДЖУЮТЬСЯ В СПРАВІ ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ ПАРИЗЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІ.

Берлін, 29. червня. — Робітники міської залізничної мережі в західних секторах Берліна вернулися вчора до роботи, закінчивши страйк, що тривав точно 39 днів та який вважалось своєрідною „малою блокадою“ міста. Вони страйкували, домагаючись виплати їхньої заробітної платні в західній валюті та офіційного признання їхньої незалежної профспілки, що має виразний проти-комуністичний характер. Під час страйку, що його поборювали більшовики та контролювана ними дирекція залізниць, прихилило кілька разів до заворушень, під час яких кілька десятків осіб були поранені. Страйк погоджено компромісово на домагання західних окупаційних властей. В міжчасі, західна авіація продовжувала постачати місто всі необхідні товари.

Рівночасно зі закінченням страйку залізничників, чотири окупаційні кандидати Берліна відбули перші наради в справі виконання постанов паризької конференції своїх міністрів закордонних справ. В нарадах взяли участь їхні політичні і господарські дорадники і на них теж обговорювано справу закінчення страйку залізничників. Наради будуть продовжуватися. Тим самим справа Берліна, що довгий час була фокусом міжнародної політичної кризи, поступово „нормалізується“.

БРИТАНСЬКИЙ КОМАНДАНТ ПРО ВІДБУДОВУ НІМЕЧЧИН.

Берлін, 29 червня. — Британський військовий губернатор, призначений вже теж високим комісаром Німеччини в майбутньому, ген. сер Брайн Робертсон, ствердив вчора, що західні окупаційні власті зробили великий прогрес в політичній і господарській відбудові західної Німеччини, приготуючи цю країну до того дня, коли вона зможе злучитися з демократичним Заходом „остаточно та як рівний з рівними“. Генерал Робертсон вважає, що Паризька конференція міністрів, хоча не дала жадних конкретних результатів, сильно скріпила становище західних союзників як самому Берліні так і цілій Німеччині.

НЕ БУДЕ РЕПРЕСИ ПРОТИ ТУРЕЦЬКОЇ ОПОЗИЦІЇ.

Анкара, 29 червня. — В контрольований урядом турецький пресі з'явилися заяви, що турецький уряд не думає починати будь-яку акцію проти опозиційної партії Демократів, яка на останньому конгресі мала заохочувати „турків до революції“. В цім стверджується, що майбутня акція уряду залежатиме від подальшої поведінки опозиційних партій.

УРЯДОВА КРИЗА В ГРЕЦІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Атени, 29 червня. — Конституційний Цальдаріс, уповноважений королем створити новий уряд після смерті прем'єра Софуліса минулої п'ятниці, все ще безуспішно намагається прийняти до відповідного порозуміння з лібералами склад нового уряду. Сподіваючись, що Цальдаріс задумав зложити королеві назад свій мандат, пропонує рівночасно на прем'єра когось „безпартійного“. В кожному разі в країні вичувається деяке занепокоєння продовжуваною кризою уряду в цілості для Греції дні.

ВАН ЗЕЛІЯНД ТВОРИТЬ НОВИЙ УРЯД БЕЛЬГІЇ

Брюссель, 29 червня. — У висліді недільних виборів до парламенту з великою перевагою католицької соціально-християнської партії, провідний член цієї партії і передвоєнний прем'єр країни, Поль ван Зеланд, прийняв пропозицію регента на створення нового уряду. Ван Зеланд, відомий державний муж та міжнародний економіст, є гарячим прихильником повороту короля Леопольда. Негайно після призначення його прем'єром, він почав переговори з поодинокими партіями, зокрема з лібералами, для створення коаліційного уряду. Кінцевий підсумок виборів виказує, що соціально-християнській партії бракує тільки двох голосів до абсолютної більшості в новому парламенті.

ТРУДНОЩІ МИТНОГО ДОГОВОРУ З ІТАЛІЄЮ.

Аннесі, Франція, 29 червня. — Тут з авторитетних джерел виказано, що Франція, Бельгія та країни Бенелюкс — Бельгія, Голландія й Люксембург — вже втратили надію на можливість дійти до відповідного митного порозуміння з Італією на теперішній конференції, що вже від деякого часу відбувається в цьому місці. Це матиме серйозні негативні наслідки як для міжнародної торгівлі, так і для господарської відбудови самої Італії.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ НАПАД НА ПІВДЕННУ КОРЕЮ.

Лейк Сокоес, 29 червня. — Корейська Комісія Об'єднаних Націй повідомила, що південно-корейська армія від кількох днів веде затяжні бої проти „північного наїзника“. Північна Корея, як відомо, є під контролем Советів. Агентство Ройтер рівночасно повідомило, що американська Армія, виконуючи свою обіцянку, вже відхликала всю свою залозу з південної Кореї. Це могло заохотити большевицьких напасників до нападу.

ЗМЕНШУЮТЬ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО БОЛЬШЕВИЦЬКЕ „ПЕРЕВИХОВАННЯ“ ЯПОНСЬКИХ РЕПАТРИАНТІВ.

Токіо, 29 червня. — Вслід за вчорашнім повідомленням, що перша група репатріованих з Советів бувших японських воєнно-полонених є цілком збольшевизована, японська преса тепер намагається це враження послабити, стверджуючи, що тільки около 20% дали себе большевикам збалансувати підступною пропагандою про дієсне положення в Японії. Інші мали б бути тільки „симпатизантами“ комуністів, а 20% мали б бути взагалі „неопределеними“.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАМАЛО ВІРИТИ, ТРЕБА ПРОТИДІЯТИ!

Кремль рішився зліквідувати в країнах під його владою останнього свого великого ворога. Тим ворогом є в його очах Церква, яка не хоче бути сліпим знаряддям його політики. Для такої Церкви не сміє бути місця в усіх країнах з комуністичними режимами, що слухають диктату Москви. До того немає сумніву, що Кремль скоро зліквідує усі церкви та релігії, навіть ті, що величають Сталіна, бо ж у комуністичній сім'ї може бути місце тільки для одної державної релігії — комуністичної. Думати чи вірити, що під комуністичними режимами за якийсь час далі існуватимуть церкви і релігії, є прямо абсурдом.

Під таким кутом глядімо і на найновішу комуністичну акцію проти Церкви, себто на ту боротьбу, яку веде в Чехословаччині Католицька Церква з комуністичною владою у Празі. До якої хто церкви не ходив би і яку не визнавав би релігію, певно дасть признание чехословацькому католицькому Єпископатові за мужній виступ в обороні віри і Церкви. Не сумніваємось, що за той виступ прийде представникам Католицької Церкви в Чехословаччині дорого заплатити. Та вони хоч були в такому щасливому положенні, що їх протест дійшов до вірних і міг розійтись по світі. З цього боку положення Католицької Церкви та католицьких єпископів в Чехословаччині є далеко легше в порівнянні з тою трагедією, яку пережили українські греко-католицькі єпископи, яких відразу позбавлено волі й вивезено на чужі й далекі землі на примусові важкі роботи чи тим подібне. Те саме сталося ще скорше з Українською Православною Церквою. Це й одна з причин, чому християнський світ ще досі мало знає про мучеництво Української Церкви.

Не знаємо, як закінчиться на міжнародному полі боротьба Церкви з комуністичною владою в Чехословаччині. Але можна припускати, що можливо запротестує Вашингтон, чи яка інша демократична держава. Можливо, що справа дійде навіть до Асамблеї Об'єднаних Держав, особливо, як чехословацька влада ув'язнить у Празі архієпископа-Берана, чи поставити його під суд. А як судити справу його? Чи писатися в газетах, то треба би хіба ствердити загальне обурення з приводу наступу чехословацького комуністичного режиму на Церкву і релігію, та глибоке переконання, що наступ на людську душу провалиться, як він завжди провалювався впродовж історії людства.

Нам здається, що коли в країнах з безбожницькими комуністичними режимами потішається вірних, що Церква Христова переможе, то це те, що християнські мученики можуть там робити. Інакше представляється ця справа, коли про неї говорити в країнах свободи. В світі ведеться нині великий бій між силами Христа і диявола. Якби було вистачальним вірити в силу Христа, тоді такої боротьби взагалі не повинно би бути, бо ж ясне, хто сильніший та хто мусить програти. Але боротьба ведеться людськими силами на землі й всі ми масово вільну волю вибираємо, по чий бокі нам стояти. Що більше, всі знаємо, що замало вірити в перемогу Правди, бо така віра мертва, коли вона без діл. Жити на волі й обмежуватись дозволу, що переможе Христос Церква в часі, коли іде генеральний наступ Кремля, не є ніякою християнською вірою. Обмежуватись на волі тільки до протестів у такому важкому моменті, це запердяє віри і посвяти. Якби мало на тім стати, то цілком певно перемогли б фанатики комуністичної релігії. Але ми віримо, що у відповіді на большевицький наступ проти церкви і релігії так буде поведений скоро справжній протинаступ, що не обмежується тільки до словних і письменних протестів, чи виявів обурення в вічах чи в газетах.

Проблеми політичних змін в Советському Союзі

Ціла офіційна політика демократичного Заходу у відношенні до тоталітарно-комуністичного Советського Союзу базується — могло б здаватися — на переконанні, що між цими двома діаметрально різними системами „при добрій волі“ все ж таки можна знайти відповідний „спосіб життя“. Ці переконання так заперечують офіційно як західні державні мужі, так і керівники советської політики. Останнім виявом такої „доброї волі“ в пошукуванні „способу життя“ між демократіями і большевизмом була конференція міністрів закордонних справ чотирьох великих держав в Парижі. Вона, як і багато попередніх, закінчилася без будь-якого конкретного результату, але з цієї нагоди знову висловлено, очевидно, офіційно, багато надії і „переконання“ в можливості співжиття.

У висновку того всього вперто насувається думка, які неофіційні, отже справжні калікуляції можуть критися за тою офіційною політикою? Якими справжніми надіями і переконаннями керуються західні і східні політичні керівники у своїх міркуваннях та у своїх взаємних політичних стосунках?

Як йдеться про Совєтів, справа досить ясна. Вона чорним по білому виписана в большевицькій філософії, що її зі залізною послідовністю здійснює Советський Союз, не зважаючи на її повне і злочинне в додатку безглуздя в практиці. Ця філософія заключається в „світовій революції“ зведеного на манівці облудного пропаганду „пролетаріату“, отже насамперед розсаджування поодиноких країн знутри при допомозі вселенських п'ятих колон і опісля ці країни мали б самі як спільні очовувати в большевицький подолок. Звичайно, Советський Союз не відмовляється теж формально від збройної інтервенції, отже від збройного завоювання світу, якщо на це прийде „слухний час“. А докищо, головне завдання мають всілякі явні і сховані п'ять колон. Їх роботою в світовому масштабі керує сам Кремль, проголошуючи рівночасно „мирні наступні“ та висловлюючи „добру волю“ і „переконання“ в можливості „способу життя“ з „капіталістами“. Вправді, це робиться насамперед для закордонного експорту, але робиться. В самому Советському Союзі рівночасно ведеться пропаганда, яка може свідчити про все інше, тільки не про „добру волю“ та не про можливість „способу життя“. Годі повірити, щоб західні союз-

ники не здавали собі з того справу. Чим же тоді вони керуються в своїх вивах аж загато „доброї волі“ в шуканні „способу життя“ зі Совєтами. Вони ж бо прекрасно мусять собі здавати справу з того, що той „спосіб життя“ є неможливий, нелогічний, є цілком виключений, без основних змін по одному або по другому боці. Між цими бо двома світами існують загато глибокі і загато кардинальні розбіжності, що-би їх можна було погодити самою тільки „доброю волею“.

Ці розбіжності відносяться до цілого суспільного життя та всіх його проявів, від світогляду і світосприйняття починаючи, через всю суспільну, соціальну, господарську, культурну і т. д. побудову, аж до найдрібніших особистих справ. Теж теперішній розвиток йде в обох суспільствах в діаметрально різних напрямках і в такому випадку виключно, щоб він міг коли-небудь і де-небудь зустрітись. Теж не тільки дотеперішня практика, але й вся логіка переконує про неможливість існування такого поділу в світі; на це той світ тепер вже рішучо замахався. Висновок ясний: раніше або пізніше мусить прийти до заповідженого большевизмом „послєдног бою“, який має остаточно вирішити долю світу, що після того вже справді буде тільки один. А який — це залежатиме від вислідів того ж „останнього бою“, до якого тепер з такою старанністю і так всебічно підготовляються обі сторони.

А проте, на Заході — крім офіційного — не бракує теж справді щирого переконання, що зі Совєтами все ж таки можна б знайти якийсь „спосіб життя“ і заспати існуючу прірву між двома світами не доміжне трупами нової війни. З цілою публіцистикою на цю тему можна без ризику більшої помилки прийти до висновку, що таке переконання базується на сумнівних сподіваннях, що советська система сама „не видержить життя“ та що в Советському Союзі раніше чи пізніше мусить прийти, якщо не до революції то до радикальних на західний лад еволюційних змін. Новий аргумент в цих міркуваннях доставили останні персональні зміни на самих горішніх щаблях советської урядової і партійної драбини. Чи справді ці і подібні події виправдують будь-які надії на можливість еволюційних змін в цілій советській системі, що могло б бути єдиною передумовою теж мирного заспокоєння тої прірви, яка

існує сьогодні між советським Сходом і демократичним Заходом?

Відповідно обгрунтовану відповідь на це намагається дати відомий співзасник і співредактор Нью Йорк Таймсу, С. Л. Солдбергер, в недільному виданні тої газети. Ця відповідь: Ні! Солдбергер, як і кожний інший публіцист з достаточним знанням советських відносин, бачить всілякі можливості змін на поодиноких висотках постає советської гієрархії. Ці зміни, до речі, вже здійснювали з приходом до найбільшої після Сталіна сили і впливів Г. М. Маленкова. Але він не бачить можливостей, щоб в зв'язку з тим прийшло до будь-якої основної зміни в системі, чи хоч би тільки в політиці.

Солдбергер має причини до таких тверджень. Бо советська система в цілій своїй нікудишності виключає еволюцію до кращого, хочби як того всі прагнули. Навпаки, вона „переконує“ людей, вона „соціалізує“ їх душу, ломить їхні

I. НІМЦУК, Едмонтон, Канада.

Про жертвенність збірку та індивідуальну

Не раз і не два доводилося чути кожному з нас, що, мовляв, наші люди перетягали датками на всякі цілі. Нарікають люди: на церкву дай, на ЗУАДК, чи КУК у Канаді, дай, на УКК дай, на сироти дай, на скитальників дай, на пресу дай, на все інше — дай. А при тому треба заплатити обов'язково і податок, і складку до свого товариства забезпечення, не кажучи вже про цілу низку всяких більше чи менше принагідних збірок і датків.

Та на потіху нашим американським і канадським землякам скажемо, що в старому краю це обтяження було куди більше. Бо ж там наші наріди, якому ніколи не перелівалося, мусів утримувати своїми лепентами буквально всі українські центральні, повітові й місцеві установи, тому, що польська влада не тільки їх не підтримувала, а ще й на кожному кроці ставила перешкоди їх розвитку, або такі переслідувала й нищила. І без такої всенародної жертвенності не могли б бути існувати такі всенародні установи, як Просвіта й Рідна Школа, як Українське Товариство Допомоги Інвалідам, ні читальні в краю захоронки, народні школи, гімназії і т. д. і т. д. Все те, включно з 3,000 читальні Просвіти і стільки ж Кружків Рідної Школи, могло розвивати свою корисну діяльність тільки завдяки масовій жертвенності всього нашого народу. Пригадується, як спонтанно

хребти, стинає голови і все вивисало до партійної лінії. Хвилі, часто конюнктуральні зміни, з тільки одним із засобів в змаганні до божевільної мети. За кожним „ухилом“, навіть зробленим самими большевицькими пророками в Кремлі, приходив знову поворот до „генеральної лінії“, що не одному коштує голову. Советська „добра воля“ до „способу життя“ зі Заходом завжди може бути подиктована тільки якимось новим лайдацтвом з-під знаку „ножа в спину“. З того, виходило б, здають собі справу теж всі західні державні мужі і без огляду на те, що та як вони говорять. Бо якщо вони такої дійсності не розуміли, тоді не підписували б Атлантийського та інших подібних пактів.

Звичайно, в советській „еволюції“ могли б ще в обставинах відіграти рішальну роль національні революції поневоленіх Москвою народів, зокрема „найбільш відосередня“ від Московії Україна. Та це вже інша тема.

й масово проводжено у старому краю збірки на коляду й писанку в користь Рідної Школи, що мала завдання рятувати молоду українську покілку від загрози польонізації. Це було справді щось імпонуюче. Тисячі збірок і десятків тисяч колядників ходили від хати до хати з лістами, не минаючи й найбіднішого, і збирали таким чином сотні тисяч золотих. Подібно було в листопаді кожного року зі збіркою на українських воєнних інвалідів, у грудні (8.12.) зі збіркою на дар Просвіти і т. д. Мірному успіху всіх таких збірок було всенародне їх зацікавлення та їх масовість.

Тут аж напрошується сказати кілька слів похвали для української старокрасної інтелігенції. Гарячі голови закладають нашої інтелігенції не одні, але забувають при тому, що ніхто інший, тільки вона, наша духовна і світська інтелігенція, була завжди будучим, творчим чинником у краю і дивалга на своїх плечах увесь тягар боротьби за українське національне обличчя нашої батьківщини. Вона й відзначалася подику гідною жертвенністю на національні цілі, такою жертвенністю, якої не подібуємо в інтелігенції якого іншого народу. Тут вистане може тільки зазначити, що пересічний український інтелігент у краю платив звичайно 5—6% зі своєї щомісячної платні, а нерідко й більше, на національні потреби.

Та крім тої збірної жертвен-

ности на національні цілі, що нею була охоплена не тільки інтелігенція, але й широкі маси народу, були ще в старому краю доволі численні одиниці, що жертвували на ті цілі нерідко все своє майно. Згадаємо тут хоч би довголітнього пароха міста Теремів о. Залудського, що записав усе своє важке майно на стипендіальний фонд при Просвіті для бідних селянських дітей, які вчилися у середніх або вищих школах. Або такого адвоката Дембицького з Коломиї, що продав усе своє життя, купив село Белеву у снітинському повіті і записав його на Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові, щоб дати йому сильну економічну основу, як неофіційний Український Академії Наук. Або таких благодирних добродів і фундаторів бурс та шкіл для української ремісничої молоді, як славний оперний співак Олександр Мишуґа, директор гімназії Ілля Корнудз разом зі своєю дружиною Іванною, лікар д-р Яків Турин з Відня і багато інших. Всі ті громадяни, що мали таке глибоке зрозуміння для загально-національних потреб, заслужили добре для рідної справи. Тому їх діла зберігатиме українська національна спільнота по всі часи.

Як ми зазначили на самому початку, збірка жертвенності на потреби своєї національної спільноти питома й українській імїграції в Америці чи в Канаді. Адже всі без винятку церкви, галі чи Народні Домі, сиротинці, лікарні, домів для старців та інші українські установи збудовано тут виключно і тільки завдяки народній жертвенності. Імпонуючий білізс цієї масової жертвенності тим вищий, що українська закордонна імїграція, будучи з нічого своєї церкви й народні установи, не забувала при тому ніколи й на потреби Рідного Краю та спільноті йому завдяки, в якійній потрібні на поміч. Такі установи, як Рідна Школа, Просвіта, Товариство Допомоги Українським Інвалідам, не згадуючи вже про сотні сільських читальні і Народних Домів, розвивали в польських дасках свою велику працю в значній мірі завдяки матеріальній допомозі своїх земляків з Америки й Канади. Ця допомога для старого краю була живим доказом на те, що зов крім був у наших людей сильніший, як усякі інші впливи його і оточення.

Менше помітна, як у старому краю, була і серед українців Америки й Канади жертвенність індивідуальна, себто жертвенність наших багатіїв. Причина тут та, що всі наші люди були в новому світі довгі роки гебни на доріжку, тому

(Докінчення на стор. 3-тій).

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

(61)

Це відкриття її так вразило, що вона цілий місяць ходила, ніби сама не своя. Довго вона билася над цим питанням, поки, нарешті, не пояснила собі по-своєму, дивного збігу хреста й зірки.

— Де Бог, там і сатана, де світло, там і тінь, де хрест, там і зірка, — вирішила вона своїм розумом і ця загадка більше її не турбувала.

Пришиваючи гудзики, „тютя Маша“ весь час вела „дусеріувальні“ розмови із „світськими“ і дуже не терпіла, коли хтось із слухачів сумнівався в правдоподібності її оповідань або неврівнова-

до істин християнської релігії виявляв. Вона не могла терпіти й тих, що не погоджувалися з нею, що Победоносцев та Іван Кронштадтський — стовпи Російської православної церкви.

Особливо переконливо на полегала вона на тому, що не вся родина царя розстріляна, а деякі члени її скриваються від „звіра“.

— Якщо ви не вірите в це, — хвилювалась вона, звертаючись до мене, — то я зараз розповім вам про один випадок, коли в нашому Межигірському монастирі одного разу перебувала одна з дочок

колишнього царя. Не вірите?

— Ні, тютю Маша, вірити тут не доводиться, а треба знати, що факт розстрілу всієї царської родини, а також і брата царя, безсумнівно підтверджений слідчою комісією Колчака і спекулювати на нових „же-Димітріях“ нам не доводиться. Колесо історії, як нашої країни, так і всього людства, не повернеться назад ніякими байками про живих наслідників та наслідниць, і якщо ви все ж і далі будете упертими у своїй заблуканості, — це колесо роздушить вас! — відповів їй один із слухачів, „ручників“ — чоловік років до 30.

Сповідачка спалахнула і вже збиралася щось відповісти йому, але в цей час другий чоловік з жіночим обличчям спитав у неї, підморгуючи сусідам: — Тютю Маша, а чи ви знаєте таку шарадку про Победоносцева і царя: „Победоносцев — для си-

нода, Обедоносцев — для себе, Бедоносцев — для народа, Доносцев — для царя“.

— Дурниці ви всі говорите, молодкососи советські! — крикнула вона на них і, звертаючись до решти слухачів, продовжувала запевнення про правдивість того, що вона сама бачила.

— Щоправда, я не можу точно сказати, що це була Тетяна, чи якась інша донька царська, але у всякому разі, ця дівчина була не з простих смертних, — говорила вона. Так ось, слухайте, якщо хочете. Істину правду бачила на власні очі, а те, що ви говорите про слідчу комісію, то й вона могла помилятися.

І вона присягально перекрестилася широким монастирським хрестом, оглядаючи слухачів.

— Наприкінці червня 1921 року, — почала вона, — коли на підсохлих берегах Дніпра у повній красі своїй з'явилася

радісна, вся в квітах, українська весна, до Межигірського жіночого монастиря, в якому тоді ще лишалося біля сорока монахинь і послушниць, звідкись прибула дуже молоденька черниця і оселилася в одній келії з ігуменією. Монашкам оголошили, що вона якась далека родичка ігуменії, несе якийсь дуже великий подвиг і так виснажила себе, що, за вказівками свого духовного керівника, примусена була прихити на південь для підкріплення свого розкитаного здоров'я...

На початку гостя зовсім нікому не показувалася, сиділа в покої і безперервно читала різні духовні книжки, що зберігалися в невеликій монастирській бібліотеці.

Потім, через кілька тижнів, разом з ігуменією, часом приходила до храму, ставала в якийсь темний кутік і нечутно шепотіла молитви, пильно хрестячись і кланяючись в бік вівтаря...

Вона дуже глибоко ховала своє обличчя в чорний трикутник чернечої хустки, але це не звільняло її від цікавих поглядів як монашок, так і мирян з навколишніх сіл, особливо учнів Керамічного технікума, що мистився в колишніх монастирських будовах.

„Що її примусило, таку молоді й красиву, їти в монастир?“ — дивувалися учні. — „З такими небесними очима, як у неї, можна покорити весь технікум, а вона заховава їх у монастирських стінах?“

І не лиш молоді помічала нову монашку і захоплювалася її зовнішністю. Всім ду-же подобалося натхнення і дуже цікаве біле обличчя, з тонкими аристократичними рисами, що нагадувало собою якийсь знайомий, давно забутий образ...

Дівчина була середня на зріст, мала струнку вишукану постать, зпід хустки ледве виглядала скромні кучері тем-

нокаштанового волосся, маленька голівка покрито схилилася на груди, вологі очі світилися журбою, непорочною і добротою. Вона ухиляла всяких знайомств, тим більше з мирянами, ухиляючись від зустрічей на доріжках, монастирського двору і швидко зникала в келії. Вона добре знала чужі мови, любила білий буюк і літаючих ластівок, завжди була покритлива і мовчазна і не вимагала ніяких послуг від келійниці... Та часто бачила, як дівчина не раз, роздивляючись якісь фотокарті, тихенько плакала над ними, а потім ставала на коліна і годинами молилася... З нею часто розмовляв монастирський священник отець Леонід, і вона вголос висловлювала своє захоплення цим гідним чоловіком і пастирем.

(Дальше буде).

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

Американські мандатні території на Тихім Океані

Уряд Злучених Держав представив недавно свій перший річний звіт Об'єднаним Націям про адміністрацію мандатних територій на далекому Тихому Океані — островах Маршалських, Каролінських та Маріанських. (Найбільший острів з Маріанської групи — Гуам, не належить до мандатної території, бо він є під управою Злучених Держав ще з кінця Еспансько-Американської війни.) Всі ці острови, які були заняті американським військом в часі Другої Світової війни, широко розкидані по Тихому Океані і мають загальну назву — Мікронезія, що значить — малі острови. Вони знаходяться на північ від Нової Гвінеї, на схід від Філіппін та на південь від Японії. Вони були під управлінням Японії, згідно з мандатом Ліги Націй. Це єдині мандатні острови, що Об'єднані Нації визнали стратегічними з військової точки погляду.

Стратегічні мандатні території під опікою Об'єднаних Націй різняться від ін. мандатних територій (заселених не самостійними народами, під управлінням держав-членів Об'єднаних Націй) в наступний спосіб: 1. Адміністративна влада — в цім випадку Злучені Держави — має право зі стратегічних міркувань не допускати на той чи інший острів інспекції Об'єднаних Націй. (До цього часу були закриті для інспекції тільки двоє малих островів з Маршалських Островів — Бікіні та Еніветок, де відбувалися проби атомової бомби). 2. Стратегічні мандатні території підпадають під догляд Ради Безпечення, а не під догляд Мандатної Ради при Об'єднаних Націях. Але згідно з недавнім рішенням Об'єднаних Націй, сама інспекція має бу-

ти обов'язком Мандатної Ради. Управління тими островами є справою нелегкою, бо всі ці острови розкидані по океані на території, що розмірами перевищує територію Злучених Держав. Чимало з цих островів не є заселені; на інших живе кілька десятків осіб. Ціле населення складає яких 60,000 осіб, з яких три п'яти частини живе на островах Сейпан, Палаус, Трук, Понапе — острови назви яких нагадують роки минулої війни, коли американські збройні частини здобували перемогу на Тихому Океані.

Населення островів є дуже примітивне, носить одяг з трави, а часом і такий як носять місіонери. Живуть малими громадами, займаючись сільським господарством або рибальством, під управлінням ділчих вождів. Це є нащадки тих, що прийшли туди з південно-східної Азії та Малайського Півострова й близьких островів — люди темної шкіри. Як мешканці островів, вони звикли до моря, відважно плывуть по ній в своїх 25-фунтових вітрильних човнах. Більшість з них прийняла християнство, але переважають місцеві вірування. По мові належать до десяти мовних груп, які ще діляться на тричі. Найбільш зрозумілою загальною мовою є мова японська. З часу як управління островами перейшло до Злучених Держав, чимало вивчає англійську мову.

Сьогодні адміністрація тими островами є в руках американської флотії. Але намічується план передавання влади на тих островах, а також на островах Гуам та американської частини Намора, цивільним урядам. Тимчасом Злучені Держави заохочують місцеве населення до творення місцевої само-

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛИ

КОНЦЕРТ С. І. Е. САПРУНІВ У БУЕНОС АЙРЕС

Аргентинський «Наш Клич» помістив дві згадки про концерт молодого артистичного подружжя - панства Сапрунів, що відбувся 23 квітня в Буенос Айрес в салі Аргентинського Наукового Товариства.

Я. Ф. пише з цього приводу, між іншим, таке: «Довгими й широкими оплесками були нагороджені молоді артисти за їх виступ, за ту годину високопрофесійного мистецтва, що їм вони дарували вчорашній публіці.

«Пані Е. Сапрун володіє дуже добрим співочим апаратом, який дає їй можливість інтерпретувати найкращі твори з легкістю й художнім смаком.

«Добірний репертуар складався з шедеврів головної української, але також і світової музики. Відома арія Розіні з опери «Севільський цирюльник», а також надзвичайно важкі для колоратурного сопрано варіанти Проха були виконані співачкою дуже добре.

«А такі речі, як «Ой поля, поля» Барвінського, або як «Ой у полі тихий вітер віє» Лятошинського, які, між іншим, можуть бути віднесені до перлин всесвітньої вокальної літератури, пані Е. Сапрун виконала дуже швидко та з великим піднесенням.

«Пані Е. Сапрун із похвалюючою австрійкою, і не можна було не подивитися її точності, з якою вона співала й вимовляла численні речі свого українського репертуару. На додаток, понад програмово проспівала вона теж прегарну і у нас ще зовсім незнану річ Козичького «У гаю».

«Пан С. Сапрун в першому відділі концерту виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

мистецтва, що їм вони дарували вчорашній публіці.

«Пані Е. Сапрун володіє дуже добрим співочим апаратом, який дає їй можливість інтерпретувати найкращі твори з легкістю й художнім смаком.

«Добірний репертуар складався з шедеврів головної української, але також і світової музики. Відома арія Розіні з опери «Севільський цирюльник», а також надзвичайно важкі для колоратурного сопрано варіанти Проха були виконані співачкою дуже добре.

«А такі речі, як «Ой поля, поля» Барвінського, або як «Ой у полі тихий вітер віє» Лятошинського, які, між іншим, можуть бути віднесені до перлин всесвітньої вокальної літератури, пані Е. Сапрун виконала дуже швидко та з великим піднесенням.

«Пані Е. Сапрун із похвалюючою австрійкою, і не можна було не подивитися її точності, з якою вона співала й вимовляла численні речі свого українського репертуару. На додаток, понад програмово проспівала вона теж прегарну і у нас ще зовсім незнану річ Козичького «У гаю».

«Пан С. Сапрун в першому відділі концерту виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

красити винятково чудий і високомистецький супровід С. Сапруна його дружини, який багато сприяв загальному успіхові концерту...»

Знову Юрій Тис пише таке: «Скільки смаку, мистецького багатства може дати наша пісня в теплій, справжньо культурній атмосфері, вказує зустріч української публіки з нашими мистцями на згаданому вечорі української пісні й музики. Як легко було вичутти тут певну лінію стилю і ясну побудову програм, виведену віло майстрами тону і пісні! Як піднесення настрою до поєму духа мистецтва відчувалося на невеликій, але симпатичній салі Аргентинського Наукового Товариства! Публіка, наче одна родина, не вставала з місць на перерві. Усі сиділи вглиблені ще в тони композицій, — тони, що вже проминули — а все таки оставили глибокий слід в атмосфері салі і в серцях публіки. Ні, після такої насолоди, такої широго сприйняття творчості не найшовся ніхто, хто хотів би якогось відпруження, ніхто, кому не був би дорогим особливий настрій і зв'язані з ним душевні переживання. Тут заслуга С. Сапруна, що з наглядною глибокістю мистця, старанно вправляв, випрацював і виконав усі подробиці свого виступу. Тут заслуга пані Е. Сапрун, співачки високих якостей, дійсно мистецької індивідуальності. Її сила — це особливий тембр її голосу, що так прекрасно віддавав Барвінського і Ніжанівського, а особливо Людкевича. А коли в мистецтві стрічаємо щось особливе, то доволі трудно очертити це чіткими словами — бо воно саме особливе.

І подумаймо: цей вечір дав нам доказ, що українська музика має майстерні твори світової вартості, з якими сміливо можемо вийти в культурне суперництво з чужинцями. Правда, наша музика ще не

може в кожній ділянці дорівнювати передовим націям, Але все таки маємо твори, — не в такій кількості, як інші народи, — але ці твори є. Речі, якими можемо чванитися і заступати нами наше культурне «я».

«І тут насувається питання: чому саме ми не знаємо творчості наших композиторів? Чому широкі круги ними не цікавляться, чому волюють всякого рода перестарілі і на нинішній день примітивні репродукції? Нема іншої відповіді — як та, що ми не доросли до того, щоб сприймати твори наших геніїв, що ми осталися далеко — далеко позаду у культурному житті і то не тільки супроти інших народів, але навіть супроти власних рідних творців.

«Оцей примітивізм наших потреб і зацікавлень не тільки в ділянці музики, але й в літературі, світогляді, політиці, дозволяє забувати нам про те, що концертна естрада, сцена, книжка — це величезний навчальний засіб, це певного рода школа, якої не можна надуживати, як додатку до розваги і забави. Бо усі ці речі надають вигляд нашій суспільності, і після того посуджують її чужинці».

«Пані Е. Сапрун із похвалюючою австрійкою, і не можна було не подивитися її точності, з якою вона співала й вимовляла численні речі свого українського репертуару. На додаток, понад програмово проспівала вона теж прегарну і у нас ще зовсім незнану річ Козичького «У гаю».

«Пан С. Сапрун в першому відділі концерту виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

«У виконанні останнього номера програми — сонати Ф. Ліста, П. Сапрун виявив завершену фортепіанову техніку, поєднану з великою силою та блискучістю виконання. Не можна також не відзначити, що пан С. Сапрун виконав низку творів теж головної української композиторів — Колеся, Ревуцького, Лисенка. Треба відзначити тонкий інтерпретаційно-художній хист, з яким молодий цінніст виконав пісню та 2 (прелюдію) Л. Ревуцького.

О. ФЕДІР ВІЛЕЦЬКИЙ В НЬО ЙОРКУ

Українська громада в Нью-Йорку поповнюється раз-у-раз новими визначними науково-професійними чи громадськими діячами. Між ними є вже значне число таких, що вийшли з-під совєтської України і широко відомі за праці на науковій, мистецькій чи письменницькій полі. Згадати б тільки за режисера Йосипа Гірняка, редактора Володимира Дубняка чи молодого письменника М. Понеділка. До найновіших треба зарахувати о. Федора Вілецького, українського православного священика, загальнолюбленого й шанованого українцями на скитальщині, якого щиро тут почитали особливо ті, з якими він ділив горе й злидини на скитальщині. У своїх перших виступах о. Вілецький заявив, що ми не повинні на цій вільній землі ні на хвилину забувати, що ми є посланцями у світ від братів і сестер, що томляться у неволі анти-християнського режиму. — Ф. К.

Читайте українські книжки та часописи, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ, ВІДДІЛ Ч. 2 В ШІКАГО, ІЛЛ.

Влітку роковини героїчної смерті Заступника Голови Проводу Організації Українських Націоналістів, СЛ. П. Д-Р ОЛЕГА КАНДІБИ-ОЛЬЖИЧА, що був закатований в німецькому концетраційному таборі Сакхсгаузен — Відділ ОДВУ ч. 2 в Шікаго улаштує:

ЖАЛІБНІ СХОДИНИ

свого членства та запрошених гостей. Жалібні Сходина відбудуться В НЕДІЛЮ, 3-го липня 1949 р. в салі дому Відділу Українського Народного Союзу, при Норт Вестерн Евею, ч. 843-845. Між точками програми виступить інж. Юрій Дачинин, що поділиться зі слухачами особистими спогадами про сл. П. Ольжича. Початок Сходин в годині 3-тій пополудні. Просимо додержати точності.

Управа Відділу ОДВУ ч. 2 в Шікаго.

УВАГА! — НОРТГЕМПТОН, АЛЕНТАВН, ВЕТЛЕГЕМ, ІСТОН І МАЙНЕРСВІЛ, ПА.!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ В НОРТГЕМПТОН, ПА.

ПЕРШИЙ ПІКНІК

НА ЛІСОВІЙ ПЛОЩІ П. БЕДНАРЧИКА, коло Seemsville, близько фарми п. Г. Кутинського.

В НЕДІЛЮ, 3. ЛИПНЯ 1949

(SUNDAY, JULY 3, 1949) Початок забави в 1-шій годині пополудні. Широко запрошуємо всіх українців з околиць до численної участі. За добру й веселу забаву ручитесь — Комітет. DIRECTION to the Bednarick's Grove: From Northampton take Route 329 to Bath, pass Northampton town and then take second Route left to Seemsville.

Увага! НЬО ЙОРК, Н. Й., НЬО ДЖЕРЗІ, ПЕНСІЛЬВАНІЯ І ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНСКА АВТОКЕФАЛЬНА ПРАВА ЦЕРКВА СВ. ВОЛОДИМИРА

при 14-тій вулиці в Нью-Йорку, улаштує:

ВЕЛИКЕ СВЯТО

трилітній річниця заснування «УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА»

В НЕДІЛЮ, 3. ЛИПНЯ 1949

(SUNDAY, JULY 3, 1949) НА ВЛАСНІЙ ФАРМІ, поміж містами НЬО БРОНСВІК І БАВІД БРУК, Н. ДЖ.

Свято почнеться полювою Службою Божою в годині 10:30 рано. В відправі візьме участь парафіяльний Хор з Нью-Йорку під управою проф. В. Завітневича. По Богослуженню відбудеться

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

получений з забавою й танцями, приграватиме першорядна Оркестра.

В часі ПІКНІКУ стріне Вас багато милих несподіванок. ВСТУП: 50 центів.

Вельмишановне Громадянство! Масмо честь запросити Вас на це Свято, де не тільки, що гарно забавитесь, але допоможете своєю приваємністю великому й доброму ділу!

Приїжджайте Всі! Як з близька так і з далека. Всіх Вас щиро повитас Святочний Комітет.

«БОСІ» відходитимуть в годині 8:30 рано від Церкви при 14-тій вулиці. Кошта подорожі з вступом й назад \$2.50. — Тікети можна набути в Канцелярії парафіяльній, під ч. 334 схід 14-та вул. в Нью-Йорку, кожного дня ввечері. Спішіться зі замовленнями!

ДОРОГОВЕЗ: Trains: Pennsylvania R. R. to New Brunswick, N. J. Central R. R. to Bound Brook, N. J. — Bus No. 60 Canal Road from New Brunswick and Bound Brook to Cedar Grove Road. — Car: Holland Tunnel Route No. 29 to Bound Brook. Cross bridge to South Bound Brook. Turn left on Canal Road 2 miles to Cedar Grove Road.

УВАГА! — ПАСЕИК І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСКА ПРАВА ПАРАФІЯ СВ. ВОЗНЕСІННЯ В ПАСЕИК, Н. ДЖ.

— улаштує —

В НЕДІЛЮ, 3. ЛИПНЯ 1949

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

VINSENTIN'S GROVE, Saddle River Rd. and Morlot Ave., Fairlawn, N. J.

Боси відїжджають від церкви: 11:30, 12:30 і 1:30. Першорядна оркестра гратиме до танців.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ НЬО ЙОРКУ, НЬО ДЖЕРЗІ І ОКОЛИЦІ!

З НАГОДИ АМЕРИК. СВЯТА НЕЗАЛЕЖНОСТІ — підбудуться стараннями:

НЬОАРСЬКОГО І НЬОПОРСЬКОГО ВІДДІЛІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК-ФЕСТИН

в чудовім парку MATT. ANGELE'S GROVE, Inc., UNION, NEW JERSEY. (Corrier Allen & Liberty Avenues). Дуже вигідний доїзд.

В НЕДІЛЮ, 3. ЛИПНЯ 1949

(SUNDAY, JULY 3, 1949)

Парк отворений вже від 12. год. вполудне. — Вступ 0.75.

Громадяни! Не омийте нагоди провести неділю серед гарної природи, а чудовому, повному розкоші дерев і зеленої трави, парку, в товаристві приятелів та знайомих. Неспішили будуть мати нагоду навязати нові знайомства та спонирити своїх друзів та близьких з батьківщини та з таборів.

До танців є простора гарна зала, а приграватиме відома оркестра ЙОСИПА СІГУРА

Смачний, а дешевий буфет приготувать наші господарі. Докід призначений на піддержку вільної боротьби на рідних землях.

MUSIC BY JOSEPH SNIHUR & HIS ORCHESTRA

DIRECTIONS: — From Newark via Car: From Springfield Ave. turn left on Allen Ave. At Allen Ave. turn right. Grove is at Allen & Liberty Avenue's. — From Newark via Bus: Take Bus No. 25 (marked Springfield Ave.) at Penn Station or at Broad & Market Sts., Newark. Get off at Irvington Center. Take Bus No. 5 (marked Unionville Vaux Hall) at Irvington Terminal. Get off at Allen Ave. Walk right one block to the Grove at Allen & Liberty Ave. — From New York: Take train from Penn Station or Courtlandt St. to Newark and then take a bus as above.

Про жертвенність

збірну та індивідуальну

(Довідник за стор. 2-го)

й не були всілі жертвувати більших сум на релігійні чи національні потреби української спільноти. Шойно з часом стали вибиватись у нас меткіші одиниці і, доробившись поважнішого майна, жертвують тут і там вже й більші суми на потреби рідного народу. Нема сумніву, що таких одиниць буде у нас згодом чимраз більше, подібно, як воно є серед тих народів, що приїхали до нових країн поселення давно перед нами і мають уже своїх великих багатіїв і навіть мільонерів-жертводавців.

Очевидно — все наше релігійно-церковне і громадсько-національне життя мусить і далі будуватись на масовій жертвенності української спільноти, бо тільки така жертвенність, поминувши її глибоку виховну вартість, може забезпечити працю й розвиток всіх наших установ. Але ми віримо, що з часом чутимемо щораз частіше також про жертводавців індивідуаль

Правничі студії в ЗДА.

(Інформації для нових імігрантів).

З нострифікацією правничих студій в Злучених Державах далеко важче, ніж з медичними чи технічними студіями. І тому мабуть тільки невеличке число правників має ілюзії, що вони можуть вихиснувати тут свої правничі студії, набуті в Європі. Крайні вигляди під цим оглядом мають студенти, які тільки започаткували свої студії права в Європі, що стосується теж до студентів УВУ в Мюнхені.

Маючи на увазі заінтересування цим питанням серед широких кол наших правників, і то так тих, що вже сюди прибули, як і тих, що збираються сюди їхати, хочемо подати декілька інформацій.

Чи нострифікація? Тутешні приписи про студії не знають властиво поняття нострифікації в європейському розумінні. Хто хоче набути тут знання правника і право виконувати правничі звання, мусить записатись на університет на нову.

За студії за кордоном може студент дістати тільки т.зв. CREDIT, тобто університетська влада може йому зарахувати за ці студії деяку кількість т.зв. SEMESTER HOURS. Через те такий студент набуває права студента з т.зв. ADVANCED STANDING.

Час студій і їх облік. Студії права можна в основному закінчити впродовж 3 літ, коли відвідувати нормальні класи, або 4 літ, коли бути студентом вечірніх клас, тобто після виступання 6, зг. 8 семестрів. Цей час тривання студій можливо приспішити, коли брати участь у літніх (ферійних) семестрах, які є доступні на деяких університетах.

Та вислухати рік студії не є мірилом за завантованості студента в студіях. Тим мірилом є "SEMESTER HOUR", яких сума вказує про поступу студента в науці, його "CREDIT".

Від студента вимагається "зароблення" деякої кількості тижне-годин. Для кожного іменного предмету призначається деяка кількість годин на тиждень упродовж семестру. Це т.зв. SEMESTER HOUR. Для прикладу: на студії контрактів призначено 5 годин на тиждень упродовж семестру. Разом у семестрі це приблизно 75 годин лекцій. Але до завантованості студента рахується 5 SEMESTER HOURS, які після складення іспиту з того предмету дають 5 годин кредиту.

Правила кожного університету встановлюють кількість SEMESTER HOURS потрібних для відбуття студії. Пересічно вимагається 90 таких годин, по 30 SEMESTER HOURS на рік, по 15 на семестр. Значить студент має пересічно 3 години денно, рахуючи 5 днів на тиждень викладів. Більше годин студент в засади не може взяти.

ти, менше — так, коли є о-правданні підстави.

Програма студій. Передумовою вступу до правничої школи є закінчення 2-3 літньої науки в каледжу. Тому програма студій не обіймає таких предметів як нпр. історія права, економія, статистика, а в більшості ці предмети, які беруться на 3 і 4 рр. студій в Європі. Предметом студій є дисципліни, що в Європі входять у круг цивільного права, процедури карного права, торговельного та вексельного права, конституційного та адміністративного права. Коли б вичисляти предмети, то головніші будуть такі: contracts, torts, criminal law, agency, constitutional law, property, family law, wills and trusts, civil procedure, relations, trials technique, corporate relations, employment relations, trade relations, credit institutions, taxation, public and private international law, real estate і пр.

Метода навчання різняться основно від європейських метод. Немає викладів stricto sensu. Змістом лекції є розгляд казусів. Професор викликає звичайно студента зreferувати казус, (тому треба все до лекції приготуватись), а відтак розвивається дискусія, якою професор тільки керує, висказуючи тут то там свої зауваги, що були б ремінісценцією викладів. Студент менше вивчає, а більше вишукує правну норму, тому вимагається від студента вміння думати і заключати, та бистроти. Рівень студентів високий, вищий ніж в Європі. Треба підкреслити, що студенти підходять до студій дуже серйозно, пильно готуються до лекцій, як до певного роду виступів, лекцій майже не пропускають. Професор веде облік прийнятих студентів, як у Європі в середній школі.

Іспит. Властиво про успіх студента рішає його участь у дискусіях у класі. Формально оцінюється поступ студентів на підставі письмових іспитів. Усього іспиту нема. Студент дістає оцінку-клас, що обрховується процентове (нпр. 80—досягти гарний успіх), а означається буквами.

Оплата є різної висоти залежно від якості університету. Семестральна оплата (tuition) виносить \$100-\$250, а ще інші дрібні оплати. Книжки коштують приблизно \$60 річно.

Вигляди для правників не надто рожеві. Мабуть нема що і мріяти старшим правникам про відкриття власної канцелярії. Є можливості знайти працю в фірмах, у адвокатських офісах і др. Заробітна платня на початок булає не вища як некваліфікованого робітника. Та тим не треба зражуватись, бо таке булає і з іншими вільними професіями, все залежне від конюнктури. Крайні вигляди мали б молоді люди, які тут доперва зачинали б студіювати.

Д-р М. Бар.

ПРЕЦІНЬ ХТОСЬ МУСИТЬ НИМИ ЗАОПКУВАТИСЬ!
—Такої думки Ніппі з Денвер, Колорадо, що вже не раз „виховувала“ маленькі курчата, як вилупились з яєць, а мати їх не злюбила і від себе відганяла. еЦі найновіші „четвернята“. Теж не дивуйтеся її красою на голові. Вона ж жіночого роду!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Готуються до вистави „Запорожця за Дунаєм“.

Невелика українська громада в Нью Гейвен, організована при церкві св. Михайла, своєю культурно-освітньою працею може служити за приклад для других.

У великій мірі заслуга тут Тов. „Бандурист“, що після перевибору управи, дня 5 червня, похвалило свою працю. Головою товариства вибраний п. І. Телюк, заст. п. Жилиховський, секретар: п. О. Столяр, скарбник: п. В. Гіна. Нова управа відразу приступила до праці. Всю культурно-освітню працю поділено на гуртки; драматичний — провід. М. Бурбела, народних танків — В. Гіна, хор — Л. Рейнарівич. Вкортці відкрили свою діяльність культурно-освітній гурток, цілком котрого буде головна культурно-освітня праця.

Заходом товариства влаштовано 11 червня „Чайний Вечір“, що був офіційною стрічкою старої і нової іміграції. Досить обширну і змістову доповідь про причини української іміграції та її завдання — виголосив п. В. Шмат. Після доповіді відбулася коротка дискусія. Рішено, що надалі не може бути ріжниць між старою і новою іміграцією, а має бути: Українська громада в Нью Гейвен!

Опісля голос забрав парох о. Борса, якого старанням приїхало вже багато родин. Його зразкова праця може служити добрим прикладом для усіх інших.

При кінці відбулася спільна перекуска, приготована Марійською Дружиною.

На найближчий час підготовляється оперетку „Запо-

рожець за Дунаєм“. В підготовці до вистави звертають на себе велику увагу п-нна Марійка Бурбела, добре відома в українсько-американському світі, та шойно прибулий із скитальщини, оперовий співак п. Л. Рейнарівич. Можна сподіватись великого успіху.

І. Т.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На допомогу студентам.

Дня 18 червня ц.р. на вічнани молоді пари, Анни Копій та Михайла Петрука в Нью Йорку, зложили датки на допомогу Українському Студентству в Європі такі особи.

І. Стадник \$5; по \$2: Боднар, Н. Стадник, С. Андрухів; по \$1: Ошуст, В. Драпак, С. Гарасим, Д. Доскоц. Разом \$15. Гроші передано Українській Студентській Громаді в Нью Йорку до дальшої висилки.

Let's sing! ss

THE FIRST EDITION OF
Selected Ukrainian Song

with original
UKRAINIAN TEXTS AND ENGLISH
ADAPTATIONS

Translated into English by
HONORE EWACH

Music arranged by P. A. PAUSH

The album consists of following songs:
Весілка — Spring Song
Як погуляв вночі — Lover's Sorrow
Дівча в синях стояло — Sally's a Flirting
Пропала надія — My Love has Betray'd Me
Чи є в світі молодий — Anna's Rosy Cheeks
Взяв би я бандуру — Lover's Serenade
Віють вітри — A Lovers Maiden's Song
Стоїть гора високая — A Reverie
Сонце низенько — Love's Call
Рече та стогне — By the Dniester.
Price \$1.25.

Send your order to:

“SVOBODA”
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

БІНКА ПІСЛЯ ВІДПРАВИ
ЗА КОЛІБРАНТА
В ПАРИЖІ.

Париж, 29 червня. — Вчора тут в катедрі Нотр Дам відбулася пропам'ятна відправа за Філіппа Генрію, колишнього міністра інформації при уряді у Віші, якого ще перед визволенням Франції вбили французькі повстанці. Тепер ціла французька преса протестувала проти відправи за збитого колябрана в катедрі Парижа. Проте, самої відправи ніхто не переривав, аж після неї групу приятелів збитого потурбували на майдані біля катедрі бувші члени французького резистансу, що збирались там в протестаційних цілях.

ЗЛ. Д. ВИПЛАТЯТЬ ШВАЙЦАРІ ВОЄННЕ ВІДШКОДУВАННЯ

Вашингтон. — Президент Труман підписав закон, підставі якого Злучені Держави мають виплатити Швайцарії \$16,000,000 за шкоду, яку її заподіяли нехотючи американські летуни підчас другої світової війни. Вони залетіли на швайцарську землю і там скинули бомби.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВУНСАКЕТ, Р. АН. — Тов. ім. Івана Франка, від 241, повідомляє своїх членів, що пірічні збори відбуються в суботу, 2 липня, в годині 6. вечір. Просимо всіх членів явитись на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. — Уряд.

ВІЛКІС-БЕРІ, ПА. — Вр. св. Івана Хрестителі, від 223, повідомляє своїх членів, що пірічні збори відбуються в неділю, 3 липня, в сали парфіяльній, зараз по Сл. Вожій. Пригадуємо членам, що нашого патрона припадає 7. липня. Тому просимо членів, щоби всі прийшли до парфіяльної сали в неділю, 10-го липня, в 9. год. раню. Зі сали підемо в порядку до церкви на Сл. Вожу і панакхиду за померлих членів. — Уряд.

РАДІО!

Слухайте відновлену Українську Радіо Програму українського склепу Наш Базар, 151 Евею А. в Нью Йорку, під проводом Петра Задорського, кожної суботи від год. 9:30 до 10-ої раню, а також кожної неділі від год. 7-ої до 8-ої раню зі станції WLIB 1190 Кс. В справі родинних побажань і всяких інших оголошень, на ціх програмі, удаються за адресою:

PETER ZADORETZKY, 151 AVENUE A, NEW YORK 3, N. Y.

Tel. GRamercy 3-3678.

РАДІО!

ПОШИРЮЙТЕ ПРАВДУ ПРО
УКРАЇНУ!

ОКАЖІТЬ СВИТОВІ ЯК, ЗА ЩО І ПРОТИ КОГО
БОРЕТЬСЯ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД!

Замовте негайно для себе і для своїх знайомих

ДОКУМЕНТАЛЬНУ ІСТОРІЮ

Української Повстанчої Армії

“UKRAINIAN
RESISTANCE”

The Story of the Ukrainian Liberation Movement
in Modern Times

ТИЛЬКИ ЩО ВИДАНУ В АНГЛІЙСЬКИЙ МОВІ.

УКРАЇНСЬКИМ КОНГРЕСОВИМ КОМІТЕТОМ
АМЕРИКИ.

Ціна книжки \$3.00.

Замовлення разом з належитістю посилайте до:

“SVOBODA”

81-83 Grand Street, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Нові імігранти

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Голбрук“ до порту в Нью Йорку в суботу, дня 2-го липня:

Бабій Іука, Анна, Орися; Дашко Михайло, Стефанія, Марія, Олександра; Ярема Анатоль, Кароліна; Кравчик Михайло, Ева; Крохмаль Михайло, Дарія, Ніна, Софія; Литвин Павло, Анастасія, Петро; Олексів Михайло; Павляк Михайло, Євгенія; Смоляк Михайло, Марія; Старишак Анна, Володимир, Текля; Стульковський Дмитро, Ольга, Дарія, Оксана; Шашаровський Володимир, Елсавета, Борис; Тарасюк Микола, Наталія, Юрій; Терехух Ярослав, Олена; Байбаак Василь; Богач Рудольф, Олена, Наталія, Ігор; Борковський Роман; Буріян Ева; Чепіль Володимир; Чорнопиский Теодор, Євгенія, Ірина, Орест; Дзюбин Іван, Юлія; Гадзінський Володимир, Ніна; Єзерський Константин, Анна, Зеновій; Кириченко Володимир; Кошкальда Петро, Євфрозина, Петро; Кудела Павло; Майчук Михайло; Маркєвич Дмитро, Анна, Олена, Юрій; Мисько теСпан, Віра, Ярослав, Володимир; Носова Файра, Ірина; Павлице Дмитро, Іванна, Оксана; Семенюк Петро; Стасюк Василь, Стефанія; Стекура Михайло, Анна, Орест, Ірина; Гадзунський Олександр, Ярослава; Світлич Антін.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДІО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЛІТНІСЬКА—ВАКАЦІЯ

БАНАЦІЇ

ХТО ХОЧЕ відпочити на літній вакації, має відповідні кімнати до широтування на ціле літо, як також приміщення на своїй хаті. Є став до купання. Голосятися до:

Mr. & Mrs. W. TURSKEI,
BOX 84, CHESTERFIELD,
OAKDALE, CONN.
Phone: New London 2-4604

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Освітні й дозвільні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздута жид лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних дозволів. — Офісний годинник: В будні 10—7 Р. М. В неділю: 11—1 Р. М.

ТВОРИ

МАРКА ВОБЧКА

ВІД СЕБЕ НЕ ВТІСНІ, оповідання — 20 ц.
ДЕВ'ЯТЬ БРАТІВ І ДЕСЯТ СЕСТРИЦІ ГАЛІ, оповідання — 20 ц.
ІНОТІВІТКА, оповідання — 20 ц.
КАРМІЛЮК. НЕВОЛЬНИЧКА, народні оповідання — 20 ц.
НЕ ДО ПАРИ. ПАВІСЬКА ВОЛЯ. МАКСИМ ГРИМАЧ. ОТЕЦЬ АНДРІЙ. ДВА СІНИ, народні оповідання — 20 ц.
СЕСТРА КОЗАЧКА. ЧУМАК, народні оповідання — 20 ц.
СОП. ОДАРКА. ЧАРІ. ЛЕДАЦІНІЯ, народні оповідання — 20 ц.
Галпа Варинюк: РУСАЛКА, оповідання — 20 ц.
Аркад Аверченко: ГІМОРЕШІ, переклад з російського — 20 ц.
Д. Н. Мамін-Сибіряк: ЧУТЛИВА СОВІСТЬ. ТАТКО, оповідання — 20 ц.
Рудіярд Кіплінг: ОТ СОБІ КАЗОЧКИ, переклад Вас. Ткаченко, з двома ілюстраціями — 20 ц.
Bel-11 книжкою разом \$2.00

Замовлення пряз з належністю надіслати, слати до:

“SVOBODA”

P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.
З Канади належить платити американською валютою.

ІВАН БУБЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по \$150
або так низький як
ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPPEL
207 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MElrose 6-6577

НОВИЙ ПРАКТИЧНИЙ
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ

АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ

СЛОВАР

Найбільше уживаних слів в загальному житті, з поданням довідкової англійської мови.

Задля Г. ПЛЯКО.

Ціна 75 центів.

THE NEW PRACTICAL
UKRAINIAN-ENGLISH
— and —
ENGLISH-UKRAINIAN
DICTIONARY

giving the pronunciation of the
most used English words
in Ukrainian sounds.

By H. PLATSKO

Price 75 cents.

Замовлення пряз з належністю слати до:

“SVOBODA”

P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

Коли Тарзан виповз з-під корчів, Норма вистрілила в неясну постать.

Коли куля потрапила в його плече, він упав, вдаривши головою об дерево.

Коли Норма побачила, що це чоловік, вона страшенно збентежилася. Віддерши кусник своєї сорочки...

„Норма швидко обв'язала його рану і неспокійно вижидала, коли він приїде до себе.“

ТАРЗАН, ч. 2124. Жертва кулі.